

Lista wprost 1000

Najbogatszych Polaków

35
lat

Estetyka przetrwania. Gdy schron staje się częścią rezydencji

Nowe strategie bezpieczeństwa trafiają do prywatnych posiadłości. Inwestorzy pytają nie tylko o metraż i widok, ale też o schron. Architekci z BXB Studio proponują hybrydę – strefę rekreacyjną z ogrodem, która w chwili zagrożenia staje się azylem o odporności NBC.

TEKST: EWA JAGALSKA, MAGDA GREFKOWICZ

Pierwszy schron Bogusław Barnaś, założyciel pracowni architektonicznej BXB Studio, zaprojektował w 2014 roku. Był olbrzymi, miał około 400 m² i powstał pod jeszcze większą prywatną rezydencją. Gdzie? W Polsce, tyle wiadomo, bo inwestorzy z najwyższej półki nie zdradzają wiele ze swojego życia, trudno im się zresztą dziwić. Przy okazji tej realizacji okazało się jednak, że specjalistyczne firmy operujące na naszym rynku działają w systemie militarnym – po prostu stawiają bunkier. – Pomyślałem, że właściwie nie znam biura architektonicznego ani w Polsce, ani na świecie, które zajmowałoby się tym tematem od strony projektowo-designerskiej. Może by więc stworzyć atrakcyjną przestrzeń użytkową, która w razie

▲ Scorpio Garden House, czyli dom ze schronem z lotu ptaka, projekt BXB Studio

zagrożenia zapewniałaby bezpieczeństwo? I tak powstał Scorpio House – wspomina architekt. Projekt ewoluował, powstało kilka jego wersji – od kompaktowych przestrzeni po drugi dom pod ziemią. W najnowszej realizacji dodano ogród. Gdzie powstanie? To znów tajemnica związana z bezpieczeństwem, wiadomo jedynie, że w Polsce, choć inwestor pochodzi z zagranicy.

INWESTYCJA NIE TYLKO W BEZPIECZEŃSTWO

Każdy obywatel Szwajcarii i 90 proc. populacji Finlandii ma dostęp do schronu, prywatnego lub publicznego. W Polsce to tylko 3,8 proc. społeczeństwa. Co prawda ustawa o ochronie ludności i obronie cywilnej, czyli tzw. ustawa schronowa podpisana przez Prezydenta RP 17 grudnia 2024 r. zakłada, że od 1 stycznia 2026 r. każda nowa inwestycja wielorodzinna będzie musiała umożliwiać organizację miejsca doraźnego schronienia w sytuacji kryzysowej, na razie największy ruch widać w sektorze prywatnym. Tym bardziej że jak mówi architekt, koszt budowy domu o powierzchni 400 m², do którego dodamy tzw. bezpieczną przestrzeń o powierzchni około 50 metrów z grubymi murami, filtrami NBC, pancernymi drzwiami i dwoma wyjściami ewakuacyjnymi, wzrośnie o 300–600 tys. zł. W skali całej inwestycji to niewiele, a oprócz bezpieczeństwa daje dodatkową, bardzo atrakcyjną przestrzeń plus znacząco podnosi wartość nieruchomości. Koszt oczywiście rośnie w zależności od wielkości schronu i jego wyposażenia – The sky is the limit. Jak wygląda najnowszy projekt BXB Studio?

ZDJEŚCIA: BXB STUDIO / SERWIS PRASOWY

AMFITEATR ZE ZJEJŻDZALNIĄ I SCHRONEM

To, co obserwator stojący na podjeździe może zobaczyć, to kompaktowy dom o tradycyjnych proporcjach i spadzistym dachu (powierzchnia zabudowy wynosi jedynie 140 m²). Uwagę przykuwa okrągła lukarna zwana okiem byka (oeil-de-boeuf), drewniana, ale nowoczesna okładzina elewacji, ciekawie rozwiązany podcień i gont. Spacerując wokół budynku, natrafiamy na duże przeszklone tarasy, za kolejnym rogiem jest przeszklony taras z rozsuwanym dachem, outdoorowa kuchnia i również przeszklone wejście do salonu. Minimalistycznie, elegancko i z poszanowaniem krajobrazu, ale bez większych zaskoczeń.

Te pojawiają się – i to z dużą siłą – gdy przejdziemy na tył budynku. Tam znajduje się coś, co w pierwszej chwili trudno zdefiniować: zagłębienie w ziemi przypominające formą antyczny amfiteatr, do którego można dostać się biegnącymi po łuku schodami lub... zjeżdżalnią. Na dole jest ogród, huśtawki, stół i kolejne przeszklone wejście – tym razem do strefy wypoczynkowej. Nic nie zapowiada, że jest to przedsięwzięcie schronu.

ODPORNÓŚĆ NUKLEARNA DYSKRETNIE UKRYTA

Strefa schronu została zlokalizowana tuż obok przeszklonych pomieszczeń przylegających do podziemnego ogrodu. Elementy technologiczne, takie jak szczelne drzwi o odporności atomowej, zostają starannie ukryte za fornirowanymi panelami. Są zamykane jedynie w momencie zagrożenia.

▲ Przestrzeń wewnętrzną z widokiem na zagłębiony w ziemi ogród (zdjęcie po prawej). Za kadrzem znajduje się wejście do bunkra – na co dzień stalowe drzwi ukryte są w drewnianej kasecie (zdjęcie po lewej)

zenia. Dzięki temu bezpieczna przestrzeń jest dyskretna, wręcz niezauważalna na co dzień dla użytkownika. Bazując na współpracy z wyspecjalizowanymi firmami, możemy stworzyć dowolny metraż i dowolną funkcję w podziemiach domu, np. winiarnię, kino domowe, pomieszczenie muzyczne, luksusowe spa czy dodatkowy apartament dla gości. Jednocześnie to przestrzeń domu o odporności NBC (nuklearnej, biologicznej i chemicznej), która zapewnia bezpieczeństwo na wypadek pandemii, kataklizmów i wojny – dodaje.

EMOCJONALNY CHARAKTER ARCHITEKTURY NA CZAS ZAGROŻENIA

– Projekt dotyczy istotnej problematyki społecznej. Dzięki systemowi Scorpio Garden House zmieniamy emocjonalny charakter tego typu architektury o negatywnym zabarwieniu – podsumowuje architekt. – Można powiedzieć, że odczarowujemy mroczne bunkry wojenne, nadając schronom ludzki, powszechny i dostępny wymiar. Scorpio Garden House to rozwiązanie kompatybilne z każdym rodzajem zabudowy, obiektami deweloperskimi, osiedlami mieszkalnymi, apartamentowcami, luksusowymi willami i niewielkimi domami. To naturalna kontynuacja części mieszkalnej zlokalizowanej pod ziemią, która ma dostęp do światła dziennego i przestrzeni outdoorowej, w której możemy aranżować kompozycje ogrodowe czy przestrzenie rekreacyjne, podnosząc tym samym wartość realizowanej inwestycji czy zwiększając parametry użytkowej przestrzeni w budynku – dodaje. <

© Wszelkie prawa zastrzeżone

BOGUSŁAW BARNAŚ, BXB STUDIO – Jeden z najczęściej nagradzanych polskich architektów. Ukończył architekturę na Politechnice Krakowskiej i Fachhochschule Münster. Zaliczony do top 20 architektów wg brytyjskiego Wallpaper*. Autor Polskiej Zagrody – najczęściej nagradzanego na świecie domu z Polski, Chaty Podcieniowej uznanej za najpiękniejszy dom świata – Global Design Award. Autor Scorpio, zdefiniowanego systemu budowy schronów wyróżnionych przez German Design Council nagrodą Iconic Awards. Laureat Nagrody Roku SARP 2023 – najważniejszej nagrody architektonicznej w Polsce.